

Joutsen / Svanen

Refereehjeet

Joutsen / Svanen julkaisee artikkeliosiossaan kotimaista kirjallisuutta käsitteleviä vertaisarvioituja tutkimusartikkeleita. Kotimainen kirjallisuus ymmärretään laajasti, eli sen piiriin mahtuu Suomessa eri kielillä julkaistu sekä suomalaisten ulkomailla julkaisema kirjallisuus. Myös vertailevat asetelmat kotimaisen ja muun kirjallisuuden välillä käyvät, samoin erilaiset institutionaaliset näkökulmat kirjallisuuteen. Artikkelit voi olla painotukseltaan kirjallisuuden- tai kulttuurintutkimuksellinen; olennaista on kiinnittyminen suomalaisen kirjallisuuden alan ilmiöihin tai tutkimukseen.

Vertaisarvioinnilla varmistetaan, että julkaistu teksti täyttää tieteellisen artikkelin kriteerit, eli se on teoreettisesti ja metodisesti perusteltu ja johdonmukainen, uutta tietoa tieteellisen argumentaation kautta tuottava, aiemman tutkimuksen huomioiva, selkeästi kirjoitettu teksti. Ihanteena on tutkimuksellinen läpinäkyvyys, eli kirjoittajia kannustetaan lausumaan julki omat metodiset lähtökohdansa ja asemoimaan tutkimuksensa aiemman tutkimuksen kenttään. Kaikki tieteellisen artikkelin tyypit hyväksytään, eli julkaistava teksti voi olla esimerkiksi analyttinen, kirjallisuushistoriallinen, teoreettinen tai katsausartikkeli.

Anonyymeja vertaisarvioita käytetään apuna julkaisupäätöstä tehtäessä ja artikkeleita julkaisukuntoon muokattaessa. Arvioitsijalta odotetaan selvää kannanottoa siihen, voidaanko artikkeli julkaista tieteellisenä artikkelina ja miten artikkelia on mahdollisesti muokattava, jotta kriteerit täyttyvät. Arvioitsijan toivotaan asettavan artikkelin johonkin seuraavista kolmesta kategoriasta:

1. Artikkelit on julkaistavissa sellaisenaan tai pienin toimituksellisin muutoksin.
2. Artikkelit on julkaistavissa, jos siihen tehdään tiettyjä kohtuullisia sisällöllisiä tai rakenteellisia muutoksia.
3. Artikkelit ei sovellu julkaistavaksi tieteellisenä artikkelina ilman suurehkoja muutoksia.

Arvion alkuun toivomme arvioitsijalta lyhyttä yhteenvetoa artikkelin lähtökohdista, keskeisistä väitteistä ja niiden perusteluista sekä johtopäätöksistä, jotta arvioijan näkökulma artikkeliin käy ilmi. Tämän lisäksi vertaisarvioijan toivotaan kiinnittävän huomiota seuraaviin asioihin ja kommentoivan niitä rakentavaan sävyyn arviossaan:

1. Artikkelin motivointi
2. Metodien ja teorian esittely ja relevanssi
3. Artikkelin uusi tutkimuksellinen panos
4. Lähestymistavan ja näkemysten originaalisuus
5. Argumentaatio
6. Aiemman tutkimuksen huomiointi
7. Rakenteen ja esitystavan selkeys ja viittaustekniikka
8. Johtopäätösten perustelut ja esitystapa

Vertaisarviointi on tärkeä osa tieteenalan sisällä tutkijoiden välillä anonyymisti käytyä tieteellistä keskustelua, ja toivomme arvioiden olevan sävyltään rakentavia ja tutkimusta eteenpäin vieviä. Rakentava keskustelu hyödyttää oppialan kaikkia toimijoita, ja se vie eteenpäin tutkimusalaa kokonaisuudessaan.